

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: NJEMAČKA LIRIKA I DRAMA 20. STOLJEĆA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VI	Dodiplomski studij Obavezni	2	2	5	04K03-486

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

-

Cilj predmeta

LIRIKA

RAZDOBLJE 1900.-1945.: Početak ovoga razdoblja karakteriziran je raskidom s isповјednom lirikom i lirskom revolucijom koju predvodi Arno Holz. Lirika se dalje razvija u smjeru esteticizma (Hofmannsthal, George), ali progovara i o socijalnim temama (Dehmel). Slijedi epoha ekspresionističke lirike (Heym, Trakl, Benn, Lichtenstein, van Hoddiss, Werfel, Wolfenstein), a nakon nje lirika nove objektivnosti (Neue Sachlichkeit). Zanimljiv je i krug pjesnika koji tematizira prirodu (prvenstveno Loeke), kao i lirika otpora i prilagođavanja Trećem Reichu. Egzilantskom lirikom zaokružiti ćemo ovo razdoblje.

RAZDOBLJE 1945.-2000.: Baviti ćemo se lirikom u ruševinama (Trümmerlyrik), lirikom koja se vraća tradiciji, zatim hermetičkom i eksperimentalnom lirikom te konkretnom poezijom. U političku liriku ovoga razdoblja mogu se ubrojiti radnička lirika, lirika za vrijeme studentskih pobuna te lirika DDR-a u 60-im i 70-im godinama. Kasnije nailazimo na liriku svakodnevnice te liriku nove subjektivnosti. Na kraju ćemo se posvetiti postmodernim tendencijama i montažnoj lirici.

Pripremljen je reader s lirskim i poetološkim tekstovima, koji ima karakter antologije. U seminarskom dijelu kolegija studenti samostalno odabiru tekstove koje će interpretirati i prezentirati u vidu referata. Moguće je pisati i seminarske radove.

DRAMA

Bitne odrednice stoljeća naznačene su već na njegovom početku kroz stilski pluralizam i poetološku konkurenciju: od naturalizma preko simbolizma (impresionizma) do ekspresionizma. Inicijalno se obrađuju dramatičari Frank Wedekind i Carl Sternheim, a potom sistemski poetika ekspresionizma (Georg Kaiser, Ernst Toller). Brechtova stvaralačka osobnost obilježila je vrijeme sve do 60-tih godina, prvenstveno teorijom i praksom epskog teatra. Poslijeratno vrijeme u znaku je Švicaraca: farse Maxa Frischa, teorija tragikomedije i svjetska reputacija Friedricha Dürrenmatta. U Njemačkoj drama nastoji prevladati gorka iskustva fašizma (Borchert, Zuckmayer), a u 60-tim godinama u formi dokumentarističkog teatra angažirano postavlja i pitanje političke odgovornosti za grijeh novije prošlosti (Rolf Hochhuth, Peter Weiss).

**Kompetencije
(Ishodi učenja)**

Nakon odslušanog kolegija kao rezultat procesa učenja za predmet Njemačka lirika i proza 20. stoljeća studenti su u stanju:

- prepoznavati raznolikost duha, kulture i umjetnosti u 20. stoljeću
- prepoznavati smjerove u lirici i interpretirati odabrana i reprezentativna lirska djela u 20. stoljeću
- prepoznavati razlike i specifičnosti lirike do 1945 i lirike nakon 1945
- razumjeti osnovne teme u lirici 20. stoljeća i povezivati ih s historijskom i ideološkom pozadinom epohe
- razumjeti stilski pluralizam dramskih djela epohe i prepoznavati pojedine smjerove: naturalizam, simbolizam, ekspresionizam
- interpretirati odabrana djela ove književne epohe
- navesti odlike Brechtovog epskog teatra
- prepoznati specifičnosti dramskih tekstova nakon 1960. Godine

Program predmeta:

1. sedmica: Ekspresionistička lirika (Heym, Trakl, Benn, Lichtenstein, van Hoddiss, Werfel, Wolfenstein)

2. sedmica: Lirika nove objektivnosti (Neue Sachlichkeit)
3. sedmica: Lirika otpora, lirika prilagođavanja Trećem Reichu i egzilantska lirika
4. sedmica: Lirika u ruševinama (Trümmerlyrik)
5. sedmica: Hermetička i eksperimentalna lirika, konkretna poezija
6. sedmica: Lirika svakodnevnice i lirika nove subjektivnosti
7. sedmica: Prvi parcijalni ispit
8. sedmica: Drame Franka Wedekinda i Carla Sternheima
9. sedmica: Ekspresionističke drame (Georg Kaiser, Ernst Toller)
10. sedmica: Brechtova stvaralačka osobnost, epski teatar
11. sedmica: Farse Maxa Frischa, tragikomedije Friedricha Dürrenmatta.
12. sedmica: Prevladavanje fašizma (Borchert, Zuckmayer)
13. sedmica: Dokumentaristički teatar, pitanje političke odgovornosti za grijeh novije prošlosti (Rolf Hochhuth, Peter Weiss).
14. sedmica: Drugi parcijalni ispit
15. sedmica: Završna evaluacija kolegija

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi.

1. eks katedra 70 %

2. prezentacije 30 %

Vježbe su auditorne. Cilj vježbi je da se studenti osposobe za kritičko gledanje i razumijevanje pitanja i problema tretiranih u toku predavanja, a vezanih za ovo predmetno područje.

Provjera znanja:

Uvjet za priznavanje bodova je pohađanje nastave, ispunjavanje svih nastavnih i ispitnih obaveza. Kategorije koje se boduju su aktivnost tokom nastave, prisutnost na nastavi, seminarski rad, pismeni kolokviji, završni ispit. Zastupljeno je kontinuirano praćenje studenata. Angažiranost i zainteresiranost studenata za rad u procesu nastave se evidentira i boduje približavajući se obilježjima ECTS sistema.

Kriteriji za konačno ocjenjivanje uspjeha studenta na predmetu su usklađeni sa Statutom Univerziteta u Zenici i navedeni su u tablici ispod:

Ocjenjivanje		
Osvojen broj bodova	Ocjena	(ECTS ocjena)
54 i <	5	F
55-64	6	E
65-74	7	D
75-84	8	C
85-94	9	B
95-100	10	A

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Prezentacija i prisustvo	I parcijalni ispit	II parcijalni ispit	III parcijalni ispit	Seminarski rad	Završni ispit
5%	15%	15%	-	10%	55%

Literatura

Obavezna	Lektire: Za liriku pripremljen reader. Drama : Frank Wedekind: <i>Frühlings Erwachen</i> Carl Sternheim: <i>Die Hose, Bürger Schippel</i> Georg Kaiser: <i>Von morgens bis mitternachts</i>
----------	--

	Ernst Toller: <i>Die Wandlung, Der deutsche Hinkemann</i> Bertolt Brecht: <i>Der gute Mensch von Sezuan, Der kaukasische Kreidekreis</i> Wolfgang Borchert: <i>Draußen vor der Tür</i> Carl Zuckmayer: <i>Des Teufels General</i> Max Frisch: <i>Nun singen sie wieder, Die Chinesische Mauer</i>; Friedrich Dürrenmatt: <i>Romulus der Große, Der Besuch der alten Dame</i> Rolf Hochhuth: <i>Der Stellvertreter</i> Peter Weiss: <i>Die Ermittlung</i> Kaiser, Gerhard (1991): <i>Geschichte der deutschen Lyrik von Heine bis zur Gegenwart</i>, München: dtv. Schnell, Ralf (1993): <i>Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945</i>, Berlin: Metzler. Žmegač, Viktor (1996): <i>Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart</i>. Weinheim: Athenäum Verlag.
Dodatna	Boyle, Nicholas (2009): <i>Kleine deutsche Literaturgeschichte</i>, München: Beck Verlag. Rothmann, Kurt (2009): <i>Kleine Geschichte der deutschen Literatur</i>, Stuttgart: Reclam. Sekulić-Škreb-Žmegač (1997): <i>Kleine Geschichte der deutschen Literatur</i>, Berlin: Cornelsen Verlag